

Wpływ gospodarki leśnej i wybranych czynników pogodowych na liczebność puszczyka *Strix aluco* na przykładzie lasów zagospodarowanych we wschodniej Polsce

The impact of forest management and selected weather factors on the number of Tawny Owl *Strix aluco* based on the example of managed forests in eastern Poland

JAROSŁAW WIĄCEK¹, MARCIN POLAK¹, MACIEJ FILIPIUK¹, GRZEGORZ GRZYWACZEWSKI², ŁUKASZ DAWIDOWICZ³

¹ Zakład Ochrony Przyrody

³ Zakład Zoologii

Institut Biologii i Biochemii UMCS w Lublinie

20–033 Lublin, ul. Akademicka 19

e-mail: wiacek@hektor.umcs.lublin.pl

² Katedra Zoologii, Ekologii Zwierząt i Łowiectwa

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

20–033 Lublin, ul. Akademicka 13

Słowa kluczowe: *Strix aluco*, zagęszczenie, pokarm, pogoda, gospodarka leśna.

Analizowano wpływ na liczebność badanej populacji puszczyka *Strix aluco* takich czynników, jak: intensywność prac leśnych, typ siedliska, dostępność pokarmu, temperatura oraz liczba dni z opadami śniegu. Cenzusy populacji puszczyka prowadzono z wykorzystaniem standardowej metody stymulacji głosowej w latach 2007–2014 na powierzchni 50 km², zlokalizowanej w Lasach Kozłowieckich koło Lublina (51°30'N, 22°35'E), na terenie Nadleśnictwa Lubartów (RDLP Lublin). Dominującym gatunkiem drzewostanów na całej powierzchni badawczej była sosna zwyczajna. Bory porastały 70% powierzchni, a 20% grądy. W każdym sezonie od lutego do kwietnia wykonano trzy nocne kontrole. Stwierdzono łącznie 181 terytoriów puszczyka. Wykazano znaczące fluktuacje zagęszczeń terytoriów pomiędzy kolejnymi sezonami. Liczba terytoriów wahała się w poszczególnych latach od 3,8 do 6,2/10 km². Mimo przewagi siedlisk borowych na analizowanej powierzchni puszczyki preferowały grądy. W latach z intensywnymi opadami śniegu oraz niskimi temperaturami (2010 i 2013) liczba zajętych terytoriów była niższa, jednak zależność ta nie była istotna statystycznie. Podobnie gospodarka leśna nie miała znacząco negatywnego wpływu na liczebność terytoriów puszczyków. Ponad połowa (54%) zajętych terytoriów znajdowała się w sąsiedztwie miejsc, gdzie prowadzono prace leśne (rębnie i trzebieże). W latach nasiennych dębów (2009, 2011 i 2012), kiedy drobne gryzonie (podstawowy pokarm puszczyków) miały pod dostatkiem pokarmu, liczba terytoriów była wyższa. Spośród wszystkich analizowanych czynników jedynie obfitość pokarmu związana z latami nasinnymi dębów miała wpływ na zagęszczenie lęgowej populacji puszczyków ($r = 0,98$, $p = 0,000015$).